

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ

GIÁO TRÌNH
LÝ THUYẾT DỊCH

Ngành: Ngôn ngữ Anh

Chủ biên: THS. NGUYỄN THỊ THÙY TRANG
Thành viên: THS. PHẠM ĐÌNH QUỐC

Cần Thơ, 12 tháng 7 năm 2025
Lưu hành nội bộ

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ

GIÁO TRÌNH
LÝ THUYẾT DỊCH

Ngành: Ngôn ngữ Anh

Chủ biên: THS. NGUYỄN THỊ THÙY TRANG
Thành viên: THS. PHẠM ĐÌNH QUỐC

Cần Thơ, 12 tháng 7 năm 2025
Lưu hành nội bộ

LỜI NÓI ĐẦU

Trong bối cảnh toàn cầu hóa hiện nay, nhu cầu giao tiếp giữa các nền văn hóa khác nhau ngày càng trở nên cấp thiết. Ngôn ngữ không chỉ là công cụ để thể hiện ý tưởng, mà còn là cầu nối quan trọng giữa các cộng đồng và quốc gia. Chính vì vậy, việc nghiên cứu và hiểu rõ các lý thuyết dịch thuật đóng vai trò then chốt trong việc giúp chúng ta vượt qua rào cản ngôn ngữ, mang lại sự hiểu biết sâu sắc hơn về các nền văn hóa khác nhau.

Giáo trình "Lý thuyết Dịch" được biên soạn nhằm cung cấp cho sinh viên, học viên và những người quan tâm đến lĩnh vực dịch thuật một cái nhìn tổng quan về các lý thuyết dịch, từ những nguyên lý cơ bản cho đến những quan điểm và phương pháp luận chuyên sâu. Mỗi lý thuyết trong giáo trình này sẽ giúp người đọc nhận thức rõ hơn về những yếu tố ảnh hưởng đến quá trình dịch thuật, bao gồm ngữ nghĩa, văn hóa, và những khác biệt giữa các ngôn ngữ.

Ngoài ra, giáo trình cũng đề cập đến những xu hướng mới trong dịch thuật, từ việc áp dụng công nghệ vào công tác dịch thuật đến các hình thức dịch tự động, mở ra một hướng nghiên cứu thú vị cho những ai muốn khám phá những tiềm năng của ngành dịch thuật trong thế kỷ 21.

Chúng tôi hy vọng rằng giáo trình này sẽ là tài liệu hữu ích, hỗ trợ người đọc trong việc nâng cao kỹ năng dịch thuật và phát triển sự nghiệp trong lĩnh vực ngôn ngữ học nói chung.

MỤC LỤC

UNIT 1: TRANSLATION AND TRANSLATION THEORY	1
1.1. DEFINITION OF TRANSLATION AND TRANSLATION THEORY	1
1.2. TRANSLATION HISTORY	3
1.3. THE DYNAMICS OF TRANSLATION	3
1.4. TRANSLATION AND CULTURE	4
1.5 PRE-TRANSLATION CONSIDERATIONS.....	12
EXERCISES ON TRANSLATION AND TRANSLATION THEORY	25
UNIT 2: TRANSLATION PROCESS AND METHOD.....	35
2.1. TRANSLATION PROCESS.....	35
2.2. THE APPROACH TO TRANSLATION.....	36
2.3. THE UNIT OF TRANSLATION.....	36
2.4 TRANSLATION METHODS.....	37
EXERCISES ON TRANSLATION PROCESS AND METHOD.....	41
UNIT 3: TRANSLATION EQUIVALENCE AND TRANSLATION LOSS	51
3.1. TRANSLATION EQUIVALENCE.....	51
3.2. THE EQUIVALENT EFFECT	58
3.3. TRANSLATION LOSS	60
EXERCISES ON TRANSLATION EQUIVALENCE AND TRANSLATION LOSS	61
UNIT 4: GRAMMATICAL SKEWING AND TRANSLATION SHIFTS.....	71
4.1. GRAMMATICAL SKEWING.....	71
4.2. TRANSLATION SHIFTS	77
EXERCISES ON GRAMMATICAL SKEWING AND TRANSLATION SHIFTS ..	78
UNIT 5: STRATEGIES FOR TRANSLATORS.....	88
5.1 ABOUT LANGUAGE	88
5.2 STRATEGIES FOR TRANSLATORS.....	89
EXERICSE ON STRATEGIES FOR TRANSLATORS.....	97
UNIT 6: TRANSLATION EVALUATION	107
6.1. WHY EVALUATE THE TRANSLATION?.....	107
EXERCISES ON TRANSLATION EVALUATION	109
UNIT 7: INTERPRETATION AND INTERPRETING IN SPECIALIZED AREAS	118
7.1. WHAT IS INTERPRETING?	119
7.2. MODES OF INTERPRETING	119
7.3. INTERPRETING PROCESS	122

7.4. ATTRIBUTES FOR INTERPRETING.....	123
7.5. INTERPRETING IN SPECIALIZED AREAS.....	128
INTERPRETATION AND INTERPRETING IN SPECIALIZED AREAS	138